

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Onvs Ecclesiae. In hoc libro ... admiranda quædam ac
planè obstupenda, de septem ec-
clesiæ statibus,
abusibus quoq[ue] grauissimis, & futuris eiusdem
calamitatibus ex sanctor[um] pro-
phetijs & ...**

Pürstinger, Berthold

Coloniæ, 1531

VD16 ZV 12498

Quod ab Aquilone pandet[ur] om[n]e malum vnde ve[n]turus est
ecclesiae tyra[n]nus. Cap. 41

urn:nbn:de:hbz:466:1-29969

I. ca. 68. §. 2 regre in montibus miserabili obitu vita functus est, in inferno æternam pœnam p̄l. 54
 luiturus. Pariter veniet mors super illos peccatores, & descendit in infernū vi-
 uentes, quoniam nequitia sunt in habitationibus eorum.

IX § In canonicis insuper habetur, q̄ interdum temporale supplicium est Depœ. dif. 3
 æternæ damnationis initium, contra peccatores enim ignis succensus est. Et hæc sunt plures,
 est vindicta, hic incipiet & ardebit v̄q; ad inferni nouissimū. Duplici namq; con- & c. ignis
 tritione conteret eos dominus. Apostolus tandem exempla subiungit, dicens: An Deut. 32
 gelos vero, qui non seruauerunt suum principatum, sed dereliquerunt suū do- Hier. 17
 micilium, scilicet cœleste, in iudicium magni dei vinculis æternis sub caligine re Iudæ. 1.
 seruauit deus, sic Sodoma & Gomorra finitimæ ciuitates simili modo exornica- Gene. 19.
 tæ, & abeuntes post carnē alteram, utpote masculinam, facti sunt exemplū ignis
 æterni, pœnā suffinentes. Similiter & hi qui carnē maculant. Ecce præsentia in Cath. Se. 46
 hoc seculo supplicia sunt infernalis pœnæ initia. Incurribiles em̄ hic arram in- & 47. c. 48.
 ferni gustant. Nepe cruce diabolica quotidie tormentant iuxta affectionē insi- & 85. & ca.
 tiam, neq; illi contumaces considerant neq; perpendunt quot & quanta detri- 150. & 161.
 menta eos sequantur. Secundū apostolicum igitur præceptū, in præsentem remissi Heb. 12
 no statu erigamus manus nostras nimis remissas, genuaq; nostra dissoluta ad re-
 ctos gressos dirigamus. Ne in duplicē contritionē nos prolabi cōtingat, apparet em̄ nūc pandi ac incipi malū ecclesiæ, de quo iam diu est prophetizatum.

¶ Quod ab aquilone pandetur omne malum, vnde venturus est tyrannus ecclesiæ. Cap. XLI.

III. ca. 30. §. 2. **A**ltissimus ad prophetam ait: Vade & clama contra aquilonem, id est, Hier. 3
 contra ecclesiam latinam in aquilone occidentali collocatam, & dices, Hier. 10. 25
 Reuerte auersatrix Israel, Scito iniquitatem tuam, quia in deum tuū
 præuaticata es. Alioquin commotio magna de terra aquilonis, pro eo,
 quod non audistis verba mea. Nunquid scederabitur ferrum ferro ab aquilone? Mittam & assumam vniuersas cognationes aquilonis, & adducam eas super ter-
 ram istam, & interficiam habitatores eius. Et sic capta erit Babylon, quoniam Hier. 50
 ascendet contra eam gens ab aquilone, quæ ponet terram eius in solitudinem. In
 excursu itaq; sexti status, in quo iam sumus, creditur ab aquilone in breui ventu-
 rus quidam contra ecclesiam tyrannus cum suis satellitibus. Nam in effusione Apo. 16
 sextæ phialæ angelus siccauit aquam, id est gratiam spiritus sancti seu baptismi,
 ut præparetur via regibus, qui congregabuntur contra ecclesiam. Ab ore quoq;
 illius tyrannicæ bestię vidit Iohannes exire spiritum immundum, quo sibi alios
 reges alliciet.

I § Porro inter cæteras ecclesiæ & Christianitatis plagas, est gladij plaga 3. Birg. 17. 18
 de qua virgo Maria apud Birgittā iurat: Veniet venator cū canibus effrenatis, q̄
 nō parcat velleribus à sagittis, nec corporibus à vulneribus, ad hoc vt vita finiat,
 Deinde Christus inquit. Contra feroces homines veniet venator, qui significat 8. Birg. 18
 iustitiam dei manifestandā, cuius vox erit talis: Da duris dura, & da mollib⁹ mol-
 lia. Canes autem sequentes sunt viri iniquitatis, quibus deus, quamuis mali sunt,
 vtitur ad bonum, non sibi ipsi, sed alijs purgandis. Ille venator, i. tyrannus veni-
 et à plaga septentrionali, ab aquilone enim pandetur malum super omnes habita-
 tores terræ. Hinc deus loquitur iudicia sua nobiscum super omnem malitiam no-
 stram, qui dicit: Malum ego adduco ab aquilone & contritionem magnā, & re-
 pente veniet vastator super vos. Et non solum Gog, sed etiam iste tyrannus erit
 ab aquilone. Siquidem Assur venit ex montibus ab aquilone in multitudinē for-
 titudinis suæ. Ventus quoq; turbinis veniebat ab aquilone, qui quidē vêtus aqi-
 lo dissipat pluuias, i. largitiones scelestas.

II § De eodem tyranno in typo Tyri tanquam peruersæ Christianitatis
 per Ezechielem dominus inquit: Ecce ego adducam ad Tyrum Nabuchodono
 for regem Babylonis, ab aquilone, regem regum cum populo magno. Filias tuas
 gladio interficiet, & circumdabit te, populum tuum gladio cædet, & statua tuæ
 nobiles, i. superiores, in terra corruent. Et infra: Et immittam ei, scilicet ecclesiæ pesti-
 lentiam & sanguinem in plateis eius, & corruent interfecti in medio eius gladio.

N 3 Item

- Zach. 11. Item per Zachariam: Ego tradam homines vnumquemq; in manu proximi sui, in manu regis sui. Per hunc regem denotat prædictum tyrannum, quia subiungit, dicens: Et concident terram, & non eriam de manu eorum, & pascam pecus occisionis, propter hoc ò pauperes gregis. §. ca. 29. §. 8
& §. c. 46. §. 3
§. c. 42. i. pr.
- Vicētius de fine mundi, 2. parte. III § De isto deniq; tyranno inter alia Vincentius scribit: Surget magnus princeps, qui in ecclesia dei faciet vltimum idolum, vltimus non fiet papa. Ille princeps, serpentem, in ore figuram mundi tenentem, pro armis habebit, ex quo diabolus per serpentem decepit mundum. Vincentius vero existimat (prout etiam Itali credunt) per Tyrum, ecclesiam Romanam, & per aquilonem intelligi Alemaniam, à qua timent sibi omne malum aduenturum. Vincentius allegat Ezech. 9 Ez echielis prophetiam, vbi habetur, quomodo sex viri, i. principes veniebāt de via portæ superioris, quæ respicit ad aquilonem, i. de partibus Alemaniae, & defluent ecclesiam Romanā, vt supra est annotatum. At nihil certi habemus illam tyrannidē ex Alemania euenturam. Nam eidem persequutionem ecclesia etiam Germanica pari modo misere subiacebit, vt ait Ioachim in sua prophetia. Quæ incipit: Væ mundo in centū annis. Vbi de clero Germaniæ hæc verba exprimit. Germania viscerum dolore torquebitur & fractis ceruicibus, bibet de calice furoris cū sacerdotibus, etiā turbatis principibus, periclitabitur tranquillitas populorum, hoc Ioachim præ conium iam præsentit tumultu Germanico quasi verificatur, vt cauendū sit, ne laici nostri suum clerum molestant & expolient, quemadmodū iam secta Lutherana in aquilone aduersus clerum & ecclesiam Romanam insurgit. Nempe Thelosphorus inquit: Certum esse ex aliqua aquilonis regione futuram tyrannidem, qua templa & monasteria diripientur, & clerus ad pristinā nascentis ecclesiæ paupertatem redigetur. §. ca. 39. §. 8
& §. c. 46. §. 2
§. ca. 12. §. 6
& §. c. 16 §. 9
- Ioachim Apo. 9 III § Illa tyrannica persequutio est in Apocalypsi descripta, & erit nobis acerbissima omnium præteritarum persequutionum, quas latina ecclesia quondam ab infidelibus passa est, quia erit primum væ, per quod ecclesiastica dignitas destruetur. Nam tanta ira dei descendit iam super malitiam latinæ ecclesiæ, vt etiam iustorum deprecatio non exaudiatur, donec purificatum fuerit sanctuarium. Propterea ille tyrannus in ecclesiam terribilissime grassabitur, di cente propheta: In temporalibus illis multi consurgent aduersus regem Austri, filij quoq; præuaricatorū extollentur, vt impleant visionē & corruent. Rex vero faciet iuxta voluntatē suā, & eleuabitur & magnificabitur aduersus omnē deū, & aduersus deum deorum loquetur magnifica & dirigitur donec compleatur iracūdia, perpetrata quippe est diffinitio. Et erit in concupiscentijs sceminarum, nec quæquam deorum, i. sanctorum dei curabit, quia aduersus vniuersa consurget. Licet iam dicta prophetia sit verificata in Machumete Turcarum rege, qui tempore Frederici tertij expugnauit ecclesiam Græcorum, tamen applicatur & futura tyrannidi, qua diuexabitur ecclesia latina. §. c. 49. §. 17
§. c. 26. §. 6
& §. c. 47 §. 6
§. c. 42. §. 8 &
§. c. 46. §. 2.
§. ca. 12. §. 6
& §. c. 16 §. 9
- Danic. 11. Thelospho. §. c. 40. §. 4
§. c. 55. §. 11.
§. c. 36. i. prl.
§. c. 49. §. 1.
§. c. 9. §. 5. &
§. ca. 45. §. 1.
- Hildegardis V § De hoc passu etiam Hildegardis pronosticauit, inquit: Propter tyrannidem principum & cupiditatem prælatorum ecclesia percussa est vt vidua. Exin elicitur, q; iusto dei iudicio hostilibus incurfibus cõculcabit nauicula Petri, clerusq; ac populus Christianus turbabitur. Et sic necessarium erit vt Petrus sanctus effugiat, ne squalorē seruitutis incurrat. Secundū mathematica quidem iudicia, principes & homines ad bellandū inclinati, vt sunt soldati, cõmouentur per tolerantiam dominantem seu affluentem in corpore humano. Hinc sedenti super equum rufum, qui est colericus iniuriosus, datus, i. permissus ē gladius quo persequetur veritatem. Cui omnes peruersi sunt odiosi ac iniuriari cupidi, & quā mundus non potest accipere. Quia veritas ex peruersa hominum natura odium parit. Quod odium in hominibus malis indies magis crebrescit, nec definit vsq; ad extinctionē totius veri. Primum nanq; seculares clerici inuident religiosis. Deinde infestilaici odio habent omnem hominem ecclesiasticum. Qui quidē Christiani laici iam diu persequuntur vniuersum clerum. Tandem pagani & gentiles persequuntur reliquos superstites Christianos vsq; ad internitionem. §. c. 2. §. 4
§. c. 40. §. 6
& §. eod. §. 9
§. c. 16. §. 2
- VI § Eandē futurā ecclesiæ persequutionē sub regibus Romano & Gallico §. ca. 39. §. 3.
& §. c. 46. §. 2
§. ca. 37. §. 6
& §. c. 46 §. 6
- J. c. 49. §. 11.
Ioh. 14
§. c. 38 §. 5 &
Apo. 6
§. ca. 62. §. 19
Terentius
2. q. 7. Laici
§. c. 28. §. 1.
& §. c. 42 §. 10
§. c. 52. §. 19 &
§. c. 60 §. 4 i. si
§. ca. 48. §. 4

lico fieri Rainhardus prognouit, in suis reuelatōibus scribens. Lupus scilicet terre occidentalis aquilā enīciet. Tunc pullus merebit & sui proprii pellem eius dilacerabit, sedensq; nudus quærens adiutoriū pax inueniens. Aquila à virgine fugata, id est ab Italis spreta liliū excitabit, volabit ad meridiē recuperādo amissa. Hęc ex glosa sup Methodio. Quæ vterius dicit: Ista futura tribulatio assimilaf præteritæ tribulationi quæ fuit tpe Machabæorū, quia omnia in iuguris contingebāt illis ad nostram correptionem. Sicut ergo p regem Antiochū templū in Hierusalē fuit prophanatum, & sacerdotium turbatū. Deinde iterum templum restitutum, ac populus dei liberatus, sic à simili per dictum tyrānum ecclesia & clerus, ob sua & populi peccata turbabit. Qui quidem tyrannus nequam papam intrudet in ecclesiam. Cuius tandem factus vnā cū Christiana republica p quendam bonū principem reformabitur, sectaq; Mahumetica destruetur.

VII § Sibylla insup Chumana in suis vaticinijs scripsit: Postquā I. octauum & F. tertium deleta fuerint & A. sextum naseet, mouebit liliū ab occidente in orientem, & venient dies tribulationū matrū. Claret quidem quantas calamitates Romana ecclesia passa est post Innocentiū octauū & Fredericū tertiu à tempore Alexandri sexti regibus Romanorū & Francorū atq; alijs potentatibus in Italiam insultantibus. Deinde Sibylla profequit, dicens: Post hæc egrediet aquila de Alemaniz rupibus, multis sociata griphonibus. Per hunc aquilam intelligit sepe dictus tyrannus: Qui irruens in hortū chrisimatis, sedentē in sede pastoris de quinto climate, id est, de Roma fugabit in septimū, & irruet in antipatrē vorabitq; ipsū & nidum sibi ablatum vendicabit & p decem lustra tenebit, & non erit pax in terra virginali, id est, in Italia, vel in ecclesia, & gens sine capite regnabit annis illis. De post adhærebit aquilæ grandi.

VIII § Cateyille tyrannus, de quo nunc loquimur, in scriptura & qui paraf Antiocho regi, item Holoferni. Et pluribus nominibus nuncupaf. In primis p Danielem cornu hirci vel dux venturus. Per Cyrillum aquila grādis. Per Esdrā dram leo rugiens. Per Birgittā venator vt supra habitū est: ac etiam animal velox & de torrente procedēs. Dicit quoq; arator: Sub cuius aratoris metaphora de illo tyranno principe Christus in pluribus locis libri Birgittę loquit inter alia hæc verba: Promptior est homo ad peccandū quā diabolus ad tentandū. Ideo veniet arator qui nō quæret terras & pulchritudinē corporū, nō verebit fortitudinē fortium, sed corpora tradet vermibus. Et infra: Cum aliquibus volo facere iuxta communem prouerbiū: Percute eū in collo, & curret, & tribulatio accelerare coget. Quādo enim multiplicatæ sunt infirmitates eorum, postea accelerauerunt.

IX § Similiter & dominus in Esaia de ecclesia & de eius fortalijs vt pote de ciuitatibus Romani Imperij dicit: In die illa, denotādo præsens tempus, erūt ciuitates fortitudinis eius derelictæ sicut aratra, & segetes quæ derelictæ sunt à facie filiorū Israel, id est, Christianorum, & eris deserta. s. tu ecclesia, quia oblita es dei saluatoris tui. Hinc idem saluator in Birgitta: Iustitia est vt vadam cum aratro meo super mundum, super gentiles, & super Christianos. Non parca seni, nec iuueni, non pauperi nec diuiti, sed vnusquisq; iudicabit secundum iustitiam suam & vnusquisq; moriet in peccato suo, & relinquet domus sine habitatoribus. Quam ob causam dicit dominus exercituum, quia domus mea (quæ domus orationis vocatur) deserta est, & vos festinaftis vnusquisq; in domum suam. Ecce derelinquetur vobis domus vestra deserta.

X § Rursus in Birgitta dominus ait: Arabo quippe terram in iudicio & tribulatione, donec inhabitantes discant petere misericordiam. Et infra: Ego volo visitare, super malitiam regni istius in gladio, & lancea, & ira. Ecce surgere volo. Non parcam iusto, nec iniusto, sed vadam cum aratro meo, & euertam stipulam & arbores, ita vt vbi erant mille, vix remanebunt centum. Et absque habitatoribus erunt domus, radix quoque amaritudinis erumpet, & potentes decident, aues denique rapaces cum vngulis suis prosperabuntur, & comedent non sua. Et infra: Sextus rex conturbabit terrā & mare, ac simplices contristabit: terrā sanctorum meorum exhonorabit, & sanguinem innocentem effundet tps vindictæ

Rainhardus

1. Cor. 10

1. Mac. p to.
2. Mac. p to.

Sibylla

1. Cor. 7. §. 7.

1. Cor. §. 1

1. Cor. §. 12.

in fine

4. Bir. 22

Psal. 19

Esa. 17

4. Bir. 37

Iohā. 8

4. Regū. 14

Aggæi. 1

Mat. 21. & 23

Bir. ext. 27.

Bir. ext. 74.

Birg. ext. 78

DE IDOLO SEV PAPA FALSO, &c.

mea posuit in audaciam manuum suarum. Ideo nisi celeriter attēderit, appropin-
 quabit ei iustitia mea, & relinquet regnum in tribulatione, & fiet sicut scriptū est:
 Oze. 8. Voluptatem & ventum seminant ac tribulationem & dolorem metent. Nec solū
 visitabo super regnum istud, sed etiam super ciuitates opulentas & magnas. Nam
 suscitabo famelicum qui deuorabit desiderabilia eorum. Intestina mala non defi-
 cient, & discordiæ abundabūt, stulti dominabunt, ac senes & sapiētes non leuabūt
 caput. Honor & veritas prosterneēt donec veniat qui placabit irā meā, & qui ani-
 mæ suæ non parceret pro æquitatis charitate. Hic intelligit bonus princeps, & euā-
 gelicus pastor, cuius inferius fiet mentio.

Hiere. 25. XI § De huiusmodi persecutione potest induci illud Hieremię: Ecce
 afflictio egrediet de gēte in gentē, & turbo magnus egrediet de summitatibus ter-
 ræ, & erunt interfecti domini in die illa à summo terræ vsq; ad summū eius. Præ-
 rea Ioachim meminit sã predicti tyranni sub his verbis: Totum mundū tyrannus
 terribilis conturbabit. Gallus ferit, aquilā deplumat. Gallus & aquila eius super-
 suam auferet potentiam. Et infra: Væ primū abijt. Curramus ergo & non aspicia-
 mus retro: Quia ab aquilone pandetur malum super omnes habitatores terræ, id
 est, terrestris ecclesiæ. Obsecro mi domine, mitte quod missurus es. Idem præ-
 sumptuosus tyrannus perperam in ecclesiā intrudet quoddam idolum, id est,
 pseudopapam. De quo iam dicere conuenit.

De Idolo seu Papa falso, qui dicitur Antichristus mixtus.
 Capitulum XLII.

1. Mach. 1. **D**ie quintadecima mensis Casleu (id est, Nouembris vel Decembris) ac
 quinto & quadragesimo & centesimo anno. s. regni Græcorum, ædifi-
 cavit rex Antiochus abominandum idolum desolationis super altare
 dei. In hoc idolo figuratur pontifex abominabilis ob defectum vitæ.
 Et dicitur desolationis ob ecclesiā à statu debito per eum desolandā. Qui ponti-
 fex diaboli procuratione ecclesiā dei ponet in præsentī quinto ecclesiæ statu. Nā
 vterq; quinarium, quo incipit numerus tum mensis tum anni, eundē quintum statū
 significat, quo Antiochus ac etiā Manasses (qui repræsentat supradictum aquilo-
 nis tyrannū) ponunt idolum in templum domini. Vnde in Machabæo sequitur:
 4. Regū. 21. Et quinta & vigesima die mensis sacrificabo super aram. s. idoli, quæ erat contra al-
 1. Mach. 1. tare. s. dei. Per hunc quinum quinarium numeꝝ aperte denotat hincce quintus
 ecclesiæ status. Siquidem viginti quinq; sunt quinquies quinq;. Per eundem quoq;
 vice simum quintum numerum forsitan designant illi qui quinq; sensibus corporis,
 carnalibus desiderij impliciti, frangunt diuinam legem. Quæ consistit in decē præ-
 ceptis conscriptis in duabus tabulis ac versat in duobus testamentis, & in manda-
 to bipharie charitatis, dei. s. & proximi. Sic viginti & quinq; quinario numero in
 semetipso multiplicato conficiuntur.

I § Præterea Ephraim, id est, superior crudelis Augustus dixit: Veritatem
 diues effectus sum, inueni idolum mihi, propter diuitias enim & cupiditatem
 terrenorū, dæmones, qui sunt hostes humani generis, decipiunt Christianos insi-
 dijs per idolum Phogor, quod hiat temporalia. Quoniam aurum & argentum se-
 cerunt nobis idola, quibus interimus. Porro auaritia est idolorū seruitus, qua colit-
 ur nummus tanquā deus. Hinc Horatius: Ipse domi ac simul nummos contem-
 plor in archa. Maxime in Ecclesiasticis execranda est nummorum seruitus. Siqui-
 dem ecclesia aurum habet, non vt seruet, sed vt eroget. Hinc Persius: Dicite pon-
 tifices in sancto quid facit aurum. Nempe quod Veneri donatæ à virgine pup-
 pæ. Et Lactantius: Superuacuum est esse inter religiones quod non sanctitatis,
 sed auaritię est instrumentum. Obinde multorum opinione illud auarissimū ido-
 lū quod erit Antipapa & mixtus Antichristus, iam in calce quinti, & in decursu se-
 xti status, ad destruendam ecclesiasticam dignitatem in ecclesia latina exurget, au-
 thoribus supradictō tyranno & suis satellitibus. De quibus in Hieremia dicit do-
 minus: Posuerunt idola sua in domo, id est, in ecclesia, in qua inuocatum est nomē
 vt polluerent eam, & ædificauerunt excelsa Baal, quod est idolum temporalia
 hians & deuorans.

Ab aequi-

§. c. 40. ff.
 j. c. 47. §. 6
 §. c. 27. §. 8.
 & j. ca. 44.
 §. 6
 §. eo. §. 5
 §. c. 35. §. 10.
 & j. c. 61. in
 prin.
 §. eo. §. 6. ff.
 j. c. 60. §. 4
 j. c. 47. §. 9
 j. c. 42. §. 8
 j. c. 42. in fi.
 §. c. 40. §. 8.
 §. c. 41. §. 6.
 j. eo. §. 9.
 §. c. 41. §. 2
 §. c. 14. §. 4.
 §. c. 18. §. 11
 §. c. 28. §. 2
 Persius saty-
 ra. 2
 §. c. 23. §. 16
 §. c. 7. §. 8.
 & j. eo. §. 11.
 & j. c. 52. §.
 in fine.